Eteneminen EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkauudistuksessa

Osastopäällikkö Minna Hulkkonen, SM/MMO
HaV-kuuleminen 15.2.2022

Muuttoliiketilanne EU:ssa

- Laittoman maahantulon määrät ovat kasvussa erityisesti EU:n eteläisillä ulkorajoilla
  - Kokonaismäärä viime vuonna lähes 200 000 rajanylitystä, kasvua 57 %

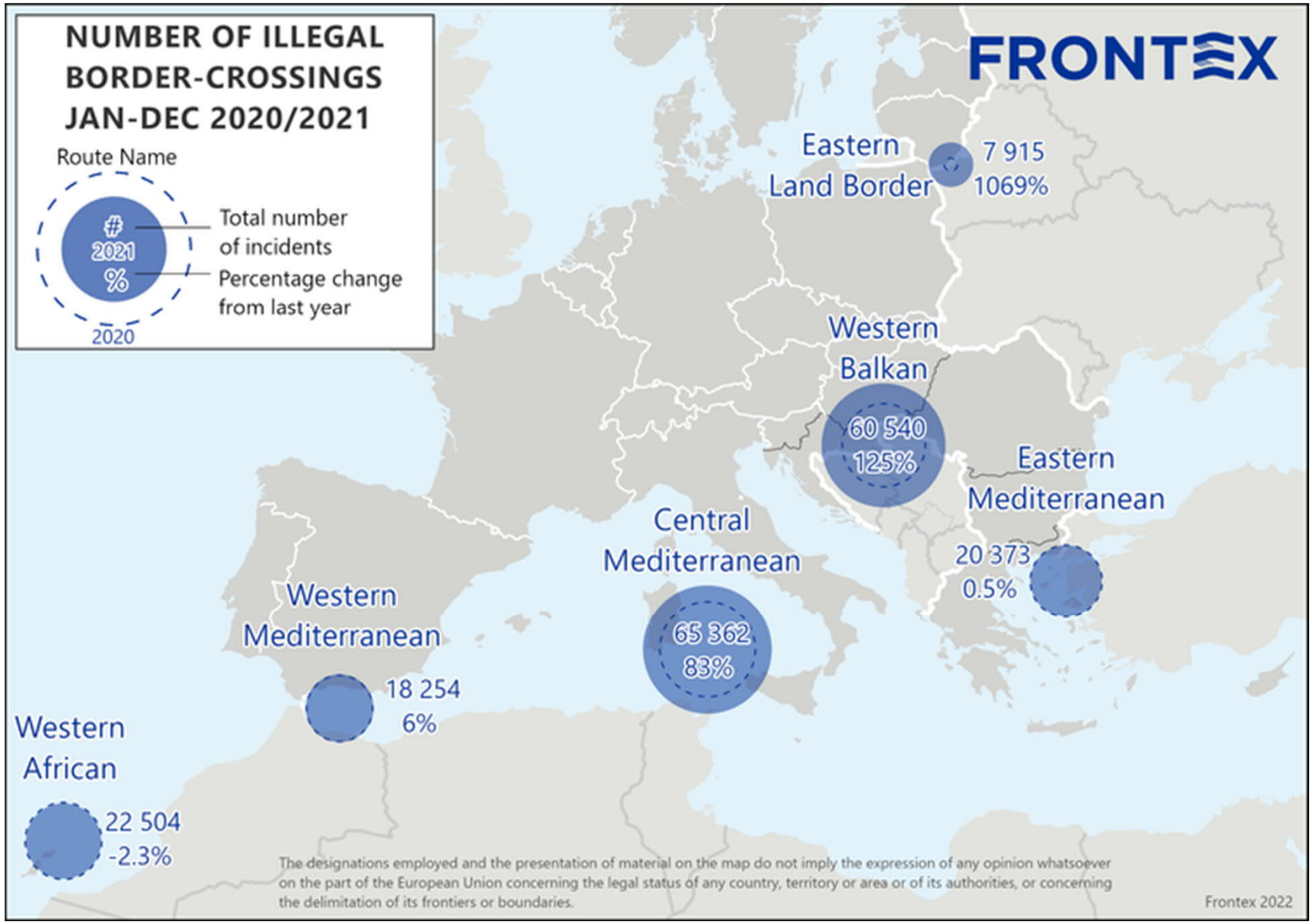
- Valko-Venäjän Puolaan, Latviaan ja Liettuaan kohdistama laittoman maahantulon paine on helpottanut joulukuusta alkaen
  - Estettyjä rajanylityksiä kuitenkin edelleen satoja viikkotasolla

- Afganistanin tilanne ei ole toistaiseksi näkynyt Euroopan lähialueilla, ja vaikutukset myös Afganistanin naapurustossa ovat vielä maltillisia → humanitaarinen kriisi on kuitenkin maassa vakava

- Englannin kanaalin tilanne kiristää erityisesti Ranskan ja Ison-Britannian välejä

- Myös Ukrainan turvallisuustilanteella voi olla jatkossa muuttoliikevaikutuksia

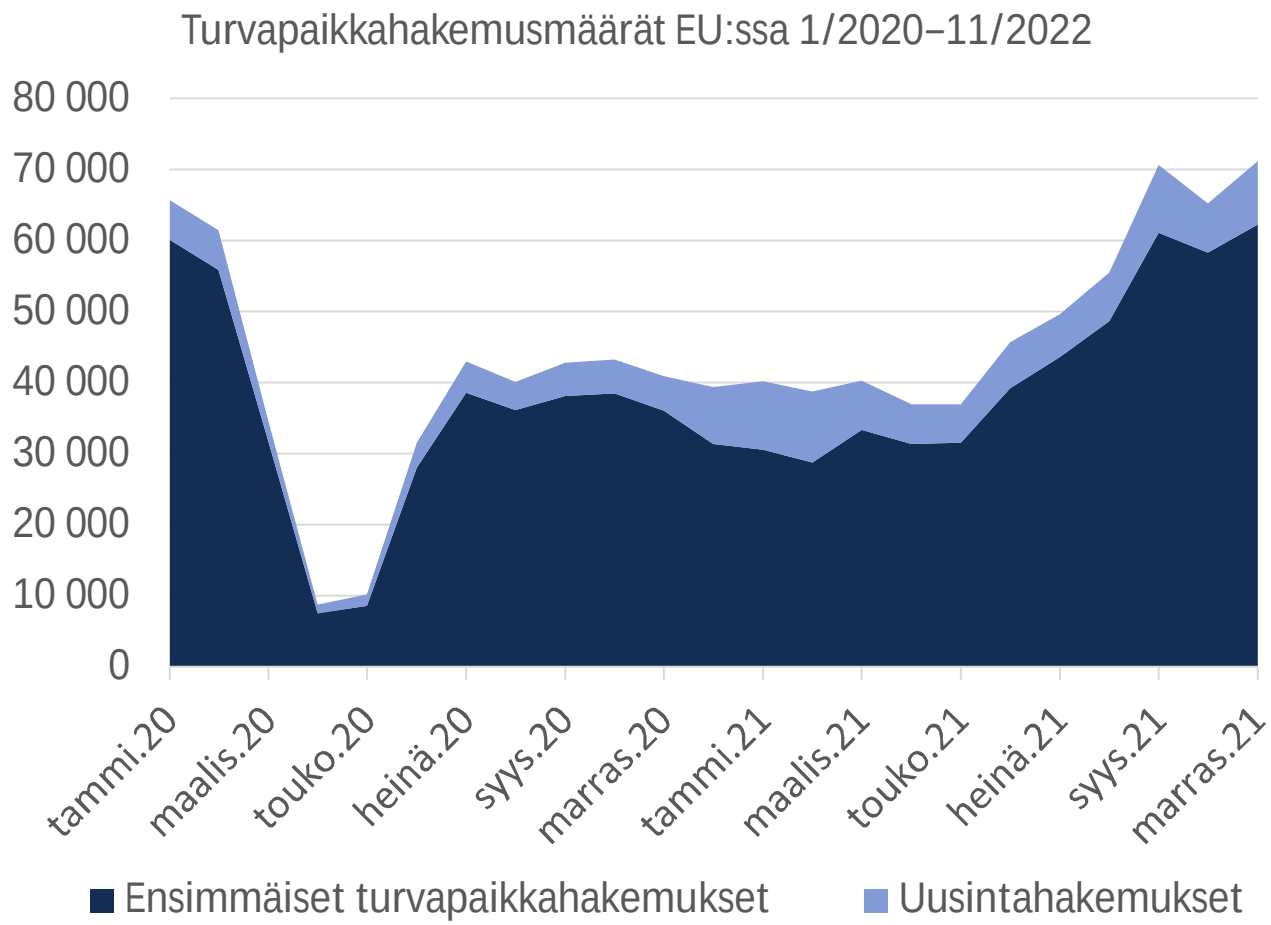
Tärkeimmät muuttoliikereitit 2021

Turvapaikanhakijamäärät EU:ssa ovat palanneet koronaa edeltäneelle tasolle

- Turvapaikkahakemusten määrät EU:n alueella ovat olleet nousussa kesäkuusta 2021 lähtien.

- Vuoden 2021 lopulla kolme suurinta turvapaikanhakijaryhmää EU:ssa:
  - Afganistan
  - Syyria
  - Irak

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Ranskan pj-kauden painopisteet

Schengen ja turvallisuus

- Vahvempi Schengen-alueen poliittinen ohjaus
- Uusi konteksti myös muuttoliikekeskustelulle

Muuttoliikkeen ulkosuhteet

- Operatiivisuus, tehokkuus, rahoituksen hyödyntäminen
- Takaisinoton kannustimet erityiskysymyksenä

Step-by-step

- Pyrkimys avata turvapaikkauudistuksen neuvottelulukko
- Velvoitteiden ja yhteisvastuun osalta edetään tasatahtia pienin askelin

Kertaus uudistuksen säädöskokonaisuuteen: velvoitteet, neutraalit ja yhteisvastuusäädökset

Seulonta-asetus: ulkorajan menettelyt luvattoman rajanylityksen tilanteessa

Turvapaikkamenettelyasetus: yhtenäiset, tehokkaat menettelyt (ml. pakollinen rajamenettely)

Eurodac-asetus: nykyaikainen muuttoliikkeen hallinnan tietokanta ja parempi tilannekuva

Vastaanottodirektiivi: yhtenäiset vastaanotto-olosuhteet turvapaikanhakijoille

Paluudirektiivi: paluumenettelyn tehostaminen

Määritelmäasetus: yhtenäiset perusteet suojeluaseman myöntämiselle ja sen mukana tulevat oikeudet

Uudelleensijoittamisasetus: pysyvä vapaaehtoinen kehys jäsenmaiden kiintiöpakolaistoiminnalle

Muuttoliikkeen hallinnan asetus: vastuunjaon ja yhteisvastuun periaatteet

Asetus kriisi- ja force majeure -tilanteisiin: poikkeusaikojen menettelyt ja yhteisvastuu

Step-by-step -uudistuksen 1. vaihe: säädöksistä mukana kaksi, lisäksi muuta yhteistyötä

Tavoitteena saavuttaa sopu 1. vaiheen sisällöstä maaliskuun OSA-neuvostossa

Mitä tarkoittaa Suomen kannalta?

→Ensimmäinen todellinen yritys hakea paktin pohjalta kompromissia ja siten tärkeä.

- Seulonta- ja Eurodac-asetukset
  - Jäsenmaiden tähänastisessa neuvottelutuloksessa ei Suomelle sisältöongelmia.
  - Kompromissin edistämiseksi puheenjohtaja esittänee teksteihin tiettyjä muutoksia, jotka voisivat nopeuttaa ehdotusten hyväksymistä.
    - » Muutoksia tarkastellaan erityisesti säädösten selkeyden ja lisäarvon kannalta.

- Paineen alla olevien jäsenmaiden tukeminen
  - Vaikka järjestelmästä ei ensi vaiheessa tulisi oikeudellisesti velvoittava, Suomenkin on osallistuttava tukitoimiin, jos se haluaa edistää uudistusta.
    - » Turvapaikanhakijoiden siirrot, asiantuntijatuki, operatiivinen ja taloudellinen tuki?
  - Tärkeiksi etenemisen kannalta tulevat nousemaan turvapaikanhakijoiden sisäiset siirrot ja niihin halukkaiden jäsenmaiden koalitio.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi